

POGLAVJE 1: IDENTIFIKACIJA SNOVI/ZMESI IN PODJETJA**1.1. Identifikator izdelka**

Trgovsko ime: Speed-Fix

1.2. Pomembne identificirane uporabe zmesi in odsvetovane uporabe

Mineralno lepilo za lepljenje vogalnikov, profilov za podnožje, dilatacijskih profilov in izravnalnih letev, za zunaj in znotraj, pri apnenih in apneno-cementnih ometih. Lepilo uporabljamo tudi za pritrditev električnih in instalacijskih cevi, razdelilnih doz ipd..(Seznam ni popoln.)

1.3. Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

Ime podjetja: Baumit d.o.o.
Naslov: Zagrebška ulica 1, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon: 00386 1 236 37 68
Faks: 00386 1 236 37 40
E-pošta: urban.prevorcnik@baumit.si

1.4. Telefonska številka za nujne primere

Telefon za klic v sili: 112
Dosegljivo: 24h

POGLAVJE 2: DOLOČITEV NEVARNOSTI**2.1. Razvrstitev zmesi**

Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) Št. 1272/2008 (CLP)

Razred nevarnosti	Kategorija	Stavki o nevarnosti
Draženje kože	2	H315: Povzroča draženje kože.
Hude poškodbe oči/ draženje oči	1	H318: Povzroča hude poškodbe oči.
STOT – Enkratna izpostavljenost, draženje dihalnih poti	3	H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

2.2. Elementi etikete**NEVARNO**

H315 Povzroča draženje kože.
H318 Povzroča hude poškodbe oči.
H335 Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

P101 Če je potreben zdravniški nasvet, mora biti na voljo posoda ali etiketa proizvoda.
P102 Hraniti zunaj dosega otrok.
P103 Pred uporabo preberite etiketo.

VARNOSTNI LIST Speed-Fix

v skladu s Prilogo II Uredbe (ES) 1907/2006 (REACH),
Uredbe (ES) 1272/2008 in Uredbe (ES) 453/2010

Datum priprave: 04.06.2002
Sprememba: 10.12.2019
Verzija: 5

Stran 2 od 12

P280 P305+P351+P338 P310 P312 P302+P352 P332+P313 P261 P304+P340 P501	Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči. PRI STIKU Z OČMI: Previdno izpirajte z vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem. Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika. Ob slabem počutju pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika. PRI STIKU S KOŽO: umiti z veliko mila in vode. Če nastopi draženje kože: poiščite zdravniško pomoč/oskrbo. Preprečiti vdihavanje prahu. PRI VDIHAVANJU: prenesti osebo na svež zrak in jo pustiti v udobnem položaju, ki olajša dihanje. Odstraniti vsebino/posodo skladno z veljavno nacionalno zakonodajo.

Dodatne informacije: Ni dodatnih informacij.

2.3. Druge nevarnosti

Izdelek ne izpolnjuje meril za PBT ali vPvB v skladu s Prilogo XIII REACH (Uredba 1907/2006/EC). Ko cement v malti reagira z vodo, nastane močna alkalna raztopina. Zaradi visoke alkalnosti lahko malta povzroči draženje oči in kože ter opekline. Prav tako lahko malta povzroči alergijsko reakcijo pri posameznikih zaradi vsebnosti topnega kroma (VI). Kadar je potrebno, je cementu dodano sredstvo za znižanje vsebnosti topnega kroma (VI) pod mejo 0,0002%.

POGLAVJE 3: SESTAVA/PODATKI O SESTAVINAH

3.1. Zmesi

Mešanica iz cementa z nizko vsebnostjo kroma po Direktivi 2003/53/ES, aluminatnega cementa, hidriranega apna, agregatov in dodatkov.

3.2. Nevarne sestavine

Snov	EC Številka /CAS številka	Konc. območje (%ut/ut)	Razvrstitev v skladu u Uredbo CLP 1272/2008/ES		
			Razred nevarnosti	Kat.	Stavek o nevarnosti
Portland cement	266-043-4 65997-15-1	11-18	Hude poškodbe oči / draženje oči	1	H318: Povzroča hude poškodbe oči.
			Draženje kože; STOT–enkratna izpostavljenost, draženje dihalnih poti;	2	H315: Povzroča draženje kože.
				3	H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti.
Kalcijev aluminatni klinker	266-045-5	1-5	Hude poškodbe oči / draženje oči	1	H318: Povzroča hude poškodbe oči.
			Draženje kože; STOT–enkratna izpostavljenost,	2	H315: Povzroča draženje kože.
				3	H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti.
Hidrirano apno	215-137-3 1305-62-0	1-2	Hude poškodbe oči / draženje oči	1	H318: Povzroča hude poškodbe oči.
			Draženje kože; STOT – enkratna izpostavljenost, draženje dihalnih poti	2	H315: Povzroča draženje kože.
				3	H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

Opombe: Registracijska številka za apno: 01-2119475151-45-xxxx

POGLAVJE 4: UKREPI PRVE POMOČI

4.1. Opis ukrepov prve pomoči

Splošni napotki

Za nudenje prve pomoči ni potrebna osebna zaščitna oprema. Pri nudenju prve pomoči se izogibajte stiku z vlažno zmesjo.

Po stiku z očmi

Ne drgnite oči, ker lahko dodatno mehansko poškodujete roženico. Odstranite kontaktne leče, če jih uporabljate. Nagnite glavo v smeri poškodovanega očesa, odprite veko (e) na široko in takoj temeljito izpirajte oko(či). Oko izpirajte s čisto vodo vsaj 20 minut, da odstranite vse delce. Izogibajte se spiranju delcev v nepoškodovano oko. Če je mogoče, uporabite fiziološko raztopino (0,9% NaCl). Obrnite se na specialista medicine dela ali očesnega specialista.

Po stiku s kožo

Suho zmes odstranite in sperite z obilico vode. Vlažno mešanico izprajte z večjo količino vode. Odstranite kontaminirana oblačila, obutev, ure, itd in jih temeljito očistite pred ponovno uporabo. Poiščite zdravniško pomoč v vseh primerih draženja ali opeklin.

Po vdihavanju

Preнесите osebo na svež zrak. Prah iz grla in nosne votline se sčisti spontano. Pojdite k zdravniku, če draženje ne preneha, se razvije pozneje ali če nelagodje, kašelj ali drugi simptomi ne prenehajo.

Po zaužitju

Ne izzivajte bruhanja. Če je oseba pri zavesti, izpirajte usta z vodo in ji dajte veliko vode za pitje. Takoj poiščite zdravniško pomoč ali se obrnite na center za zastrupitve.

4.2. Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli

Oči: Stik oči z zmesjo (suho ali mokro) lahko povzroči resne in potencialno trajne poškodbe.

Koža: Zmes ima lahko dražeč učinek na vlažno kožo (zaradi potu ali vlage) po dolgotrajni izpostavljenosti ali lahko povzroči kontaktni dermatitis po večkratnem stiku.

Daljši stik kože z mokro zmesjo ali mokrim betonom lahko povzroči hude opekline, ker se razvijejo brez občutka bolečine (npr. pri klečanju v mokrem betonu, tudi če nosimo hlače).

Za več informacij glej Referenco (1).

Vdihavanje: Ponavljajoče vdihavanje prahu v daljšem časovnem obdobju povečuje tveganje za nastanek pljučnih bolezni.

Okolje: Pri normalni uporabi, zmes ni nevarna za okolje.

4.3. Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

Sledite navodilom, ki so podana v poglavju 4.1. Ko se obrnete na zdravnika, vzemite ta VL s seboj.

POGLAVJE 5: UKREPI OB POŽARU

5.1. Sredstva za gašenje

5.1.1 Ustrezna sredstva za gašenje:

Izdelek v dobavljenem stanju ali zamešanem stanju ni gorljiv. Gasilna sredstva in ukrepe je treba prilagoditi požaru v okolici.

5.1.2 Neustrezna sredstva za gašenje:

Niso znana.

5.2. Posebne nevarnosti, ki izhajajo iz zmesi

Ni podatka.

5.3. Nasveti za gasilce

Izdelek ne gori. Uporaba posebne zaščitne opreme za gasilce ni potrebna.

POGLAVJE 6: UKREPI OB NENAMERNIH IZPUSTIH

6.1. Osební varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

6.1.1 Za neizučeno osebje

Nosite zaščitno opremo, kot je opisano v POGLAVJU 8 in upoštevajte navodila za varno ravnanje in uporabo, navedenega v POGLAVJU 7.

6.1.2 Za reševalce

Postopki v izrednih razmerah niso potrebni. Vendar pa je v situacijah z veliko zapraščenostjo potrebna uporaba zaščitne opreme za oči, kožo in dihala.

6.2. Okoljevarstveni ukrepi

Mešanico hraniti na suhem. Preprečiti nastajanje prahu (proizvod pokriti). Preprečiti izpust v kanalizacijo, vodna zajetja, podtalnico in vodotoke (povečuje pH-vrednost).

6.3. Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje

Če je možno razsut material poberte v suhem stanju.

Uporabljajte suhe metode, kot so vakuumsko čiščenje ali vakuumsko sesanje (Industrijske prenosne naprave, opremljene s filtri z visoko učinkovitostjo čiščenja zraka (EPA in HEPA filtri, EN 1822-1:2009) ali enakovredno tehnike), ki ne povzročajo prašenja. Za čiščenje nikoli ne uporabite stisnjenega zraka.

Druga možnost je z brisanjem prahu, mokrim pometanjem ali z uporabo vodnih razpršil ali curkov (fina meglica, da se prepreči prašenje v zraku) in odstranitev blata.

Ko mokro čiščenje ali vakuumsko čiščenje ni mogoče in je mogoče le suho čiščenje s ščetkami, je potrebno zagotovi, da delavci nosijo ustrezno osebno varovalno opremo in preprečite širjenje prahu.

Izogibajte se vdihavanju cementa in stiku s kožo. Rzsut material spravite v posodo. Kasnejša uporaba je dovoljena.

6.4. Sklicevanje na druga poglavja

Glejte poglavje 7, 8 in 13 za več informacij.

POGLAVJE 7: RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

7.1. Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Upoštevajte priporočila, ki so navedena v POGLAVJU 8. Za čiščenje suhe zmesi, glej podpoglavje 6.3.

Ne ravnajte s proizvodom in ga ne hranite v bližini hrane in pijače ali tobaknih izdelkov. V prašnem okolju nosite protiprašno masko in zaščitna očala. Uporabljajte zaščitne rokavice, da preprečite stik s kožo.

7.2. Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

Zmes – rinfuzo je potrebno skladiščiti v silosih, ki so nepremočljivi, suhi (tj. z minimalno notranjo kondenzacijo) pogojih), čisti in zaščiteni pred nečistočami.

V zaprtih skladiščnih prostorih, kot so silosi, kotli in kamionske cisterne ali drugi prostorih, ne vstopajte brez izvedenih ustreznih zaščitnih ukrepov, ker obstaja nevarnost razsutja ali zadušitve. V takšnih zaprtih prostorih se lahko produkt kopiči in sprijema ter tvori stene in mostove, ki lahko nepričakovano popustijo in odpadejo.

Pakirane proizvode je treba hraniti v zaprti vrečah dvignjene od tal na hladnem, suhem in zaščitenem prostoru pred čezmernim preprihom, da bi preprečili poslabšanje kakovosti. Vreče morajo biti zložene tako, da so stabilne.

Ne uporabljajte aluminijastih posod za shranjevanje ali prevoz mokrih cementnih zmesi zaradi nezdružljivosti materialov. Pri transportu preprečiti razvoj prašenja. Uporaba vozil s silosi za razsut tovor.

7.3. Posebne končne uporabe

Ni nadaljnjih informacij o posebnih končnih uporabah (glej podpoglavje 1.2).

POGLAVJE 8: NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI/OSEBNA ZAŠČITA

8.1. Parametri nadzora

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list RS, št. 100/2001, 39/2005, 53/2007, 102/2010, 38/2015, 78/2018):

Mejna vrednost za poklicno izpostavljenost , 8 h MV: 1,25 mg/m³ (A) prah

Kratkotrajna vrednost (KTV), 15 min: 2,5 mg/m³ (A) prah

Mejna vrednost za poklicno izpostavljenost , 8 h MV: 10 mg/m³ (I) prah

Kratkotrajna vrednost (KTV), 15 min: 20 mg/m³ (I) prah

Mejna vrednost za poklicno izpostavljenost , 8 h MV: 1 mg/m³ (A) kalcijevega dihidroksida (Y)

Kratkotrajna vrednost (KTV), 15 min: 4 mg/m³ (A) kalcijevega dihidroksida (Y)

8.2. Nadzor izpostavljenosti

8.2.1 Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor

Preprečiti nastajanje prahu med rokovanjem, zagotoviti zadostno prezračevanje ali uporabiti zaprte sisteme za ravnanje s proizvodom. Uporabite lokalno odsesavanje zraka ali drug tehnični sistem za zaznavanje prahu.

8.2.2 Osebni varnostni ukrepi, kot na primer osebna varovalna oprema

Splošno:

Med uporabo ne jesti, piti ali kaditi. Pred odmori in po končanem delu si temeljito umiti roke. Preprečiti stik z očmi in kožo. Takoj po delu z materialom naj se delavci umijejo ali stuširajo ali uporabijo preparate za vlaženje kože. Kontaminirano obleko, obutev, ure, itd. očistite pred njihovo ponovno uporabo.

Zaščita kože

Uporabite neprepustne, na obrabo in alkalno odporne zaščitne rokavice (npr. iz nitrila, znotraj obložene z bombažem z oznako CE). Upoštevajte naveden maksimalni čas uporabe. Usnjene rokavice niso primerne, saj prepuščajo vodo in lahko sproščajo spojine, ki vsebujejo krom. Nosite škornje ter oblačila z dolgimi rokavi in uporabljajte sredstva za zaščito kože.

Zaščita za oči/obraz

V primeru prašenja ali brizganja nositi tesno prilegajoča očala v skladu s standardom SIST EN 166 (zagotoviti izpiralko za oči).

Zaščita dihal

V primeru prekoračitve mejnih vrednosti (npr. med mešanjem) nositi protiprašno masko s filtrom za delce (v skladu s standardom SIST EN 149, SIST EN 140, SIST EN 14387, SIST EN 1827). Po pravilu se uporabljajo polmaske tipa FFP2, ki filtrirajo delce.

8.2.3 Nadzor izpostavljenosti okolja

Zrak:

Upoštevati je potrebno predpise, ki urejajo emisije snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo cementa ter razpoložljivo tehnologijo.

Voda:

Zmes ne sme priti v podtalnico ali v sistem za odvajanje vode. Z izpostavljenostjo je možno povečanje pH-vrednosti. Pri pH-vrednosti nad 9 se lahko pojavijo ekotoksikološki učinki. Odtekačo vodo, ki je speljana v sistem za odvajanje vode ali v površinske vode ne sme vplivati na pH-vrednost. Upoštevati je potrebno predpise, ki urejajo emisije snovi v vodo.

Tla:

Posebni ukrepi za nadzor emisij v tla niso potrebni za izpostavljenost tal v okolju.

POGLAVJE 9: FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1. Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

- (a) Videz: fino zrnata zmes s portland cementom, sive barve
- (b) Vonj: brez vonja
- (c) Vonj – mejna vrednost: ni smiselno, brez vonja
- (d) pH: 11,5 – 13,5 v mešani obliki in pri pravilni uporabi
- (e) Tališče: se ne uporablja
- (f) Vrelišče: se ne uporablja
- (g) Plamenišče: se ne uporablja, trdna snov ni vnetljiva
- (h) Hitrost izhlapevanja: se ne uporablja
- (i) Vnetljivost (trdno, plin): negorljiv
- (j) Zgornja/spodnja meja vnetljivosti ali eksplozijske meje: se ne uporablja
- (k) Parni tlak: se ne uporablja
- (l) Parna gostota: se ne uporablja
- (m) Relativna gostota: 2.8-3.2 g/cm³ pri 20°C (Portland cement)
- (n) Topnost(i) v vodi (T = 20°C): rahla (1.5 g/l)
- (o) Porazdelitveni koeficient: n-octanol/voda: se ne uporablja
- (p) Temperatura samovžiga: se ne vžge
- (q) Temperatura razpadanja: se ne uporablja

- (r) Viskoznost: se ne uporablja
- (s) Eksplozivne lastnosti: ni eksploziven
- (t) Oksidativne lastnosti: se ne uporablja

9.2. Drugi podatki

Nasipna gostota: 1800 - 2200 kg/m³ pri 20°C.

POGLAVJE 10: OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

10.1. Reaktivnost

Zmes ob stiku z vodo reagira alkalno. Ko jo zmešamo z vodo, se bo strdila v stabilno maso, ki v normalnih okoliščinah ni reaktivna.

10.2. Kemijska stabilnost

Zmes je stabilna, dokler je pravilno skladiščena (glej poglavje 7) in je združljiva z večino drugih gradbenih materialov. Skladiščiti jo je treba na suhem.

10.3. Možnost poteka nevarnih reakcij

Ni podatka.

10.4. Pogoji, ki se jim je treba izogniti

Vlažnost: proizvod se z vlago strdi. Reagira alkalno z vodo.

10.5. Nezdružljivi materiali

Zmes reagira eksotermno s kislino in je nezdružljiva s kisljinami, amonijevimi solmi, aluminijem ali drugimi nežlahtnimi kovinami. Pri reakciji s kovinami nastaja vodik.

10.6. Nevarni produkti razgradnje

Nevarni produkti razgradnje niso znani.

POGLAVJE 11: TOKSIKOLOŠKI PODATKI

11.1. Podatki o toksikoloških učinkih

Razred nevarnosti	Kat	Učinek	Referenca – točka 16.4.
Akutna strupenost - dermalno	-	Mejni preizkus, kunec, 24 urna izpostavljenost, 2.000 mg/kg telesne teže - ni smrtnosti. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(2)
Akutna strupenost - vdihavanje	-	Akutne strupenosti pri vdihavanju ni zaznati. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(9)
Akutna strupenost – oralno	-	Na podlagi študij prahu iz cementne peči ni znakov za oralno toksičnost. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	Literaturni pregled
Jedkost za kožo/ draženje kože	2	Cement v stiku z vlažno kožo lahko povzroči otekanje, razpoke ali fisure na koži. Daljši stik v kombinaciji z abrazijo lahko povzroči hude opekline.	(2) Izkušnje ljudi

VARNOSTNI LIST

Speed-Fix

v skladu s Prilogo II Uredbe (ES) 1907/2006 (REACH),
Uredbe (ES) 1272/2008 in Uredbe (ES) 453/2010

Datum priprave: 04.06.2002
Sprememba: 10.12.2019
Verzija: 5

Stran 8 od 12

Razred nevarnosti	Kat	Učinek	Referenca – točka 16.4.
Hude poškodbe oči/draženje	1	Portland cementni klinker povzroča motno sliko zaradi učinkov na roženico, izračunan indeks draženja je bil 128. Običajen cement vsebuje različne količine portland cementnega klinkerja, elektrofiltrskega pepela, plavžne žilindre, sadre, naravnih pocolanov, skrilavca, mikrosilike in apnenca. Neposreden stik cementa z roženico lahko povzroči poškodbe roženice zaradi mehanskih obremenitev, takojšnje ali zakasnelo draženje ali vnetje. Neposreden stik z večjimi količinami cementnega prahu ali brizg mokrega cementa lahko povzroči učinke, ki segajo od zmerne draženja oči (npr. vnetje očesne veznice ali blefaritis) do kemičnih opeklin in slepote.	(10), (11)
Preobčutljivost kože	1B	Pri nekaterih posameznikih se lahko pojavi kožni ekcem po izpostavljenosti mokremu cementnemu prahu, zaradi njegove visoke pH vrednosti, ki povzroči kontaktni dermatitis po daljšem stiku, bodisi zaradi imunskega odziva na topni krom (VI), ki povzroči alergični kontaktni dermatitis. Odziv se lahko pojavi v različnih oblikah, od blagega izpuščaja do hudega dermatitisa in je kombinacija obeh zgoraj navedenih mehanizmov. Če cement vsebuje reducent za topen Cr(VI), učinkovitost redukcije kromata ni zmanjšanja v času, ko ni presežen rok trajanja reducenta. Učinka preobčutljivosti kože v tem času ni pričakovati [Referenca (3)].	(3), (4), (17)
Preobčutljivost pri vdihavanju	-	Ni znakov za preobčutljivost dihalnih poti. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(1)
Mutagenost za zarodne celice	-	Ni znakov zarodne celične mutagenosti. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(12), (13)
Rakotvornost	-	Ni vzročne povezave med izpostavljenostjo Portland cementu in obolenostjo za rakom. Epidemiološke študije ne podpirajo uvrstitve Portland cementa kot sumljivo rakotvorno snov za človeka. Portland cement ne more biti uvrščen kot rakotvorna snov za ljudi (po ACGIH A4: Snovi, ki povzročajo zaskrbljenost, da bi lahko bile rakotvorne za človeka, vendar jih ni mogoče dokončno oceniti zaradi pomanjkanja podatkov. In vitro testi ali poskusi na živalih niso pokazali nobenih zadostnih dokazov, da bi bil ta rakotvoren, prav tako ne, da bi ga razvrstili v drugo klasifikacijo. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(1) (14)
Strupenost za razmnoževanje	-	Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	Glede na izkušnje ljudi ni dokazov
STOT enkratna izpostavljenost	3	Cementni prah lahko draži grlo in dihala. Kašljanje, kihanje in oteženo dihanje se lahko pojavijo po izpostavljenostih, ki presegajo mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost. Na splošno, dokazi jasno nakazujejo, da poklicna izpostavljenost cementnemu prahu povzroča zmanjševanje dihalne funkcije. Vendar pa dokazi, ki so na voljo v tem trenutku, ne zadoščajo za potrditev povezave med dozo in odzivom na te učinke.	(1)
STOT ponavljajoča se izpostavljenost	-	Obstaja indikacija za KOPB. Učinki so akutni zaradi visoke izpostavljenosti. Ni opaziti kroničnih učinkov ali učinkov pri nizki koncentraciji. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(15)
Nevarnost pri vdihavanju	-	Ni smiselno, ker se cement ne uporablja kot aerosol.	

POGLAVJE 12: EKOLOŠKI PODATKI

12.1. Strupenost

Produkt ni nevaren za okolje. Ekotoksikološke preiskave s Portland cementom na vodno bolho - Daphnia magna [Referenca (5)] in Selenastrum coli [Referenca (6)] so pokazali le manjši toksikološki učinek. Zato LC50 in EC50 vrednosti ni bilo mogoče določiti [Referenca (7)]. Ugotovljeni niso bili nobeni toksični učinki na sedimente [Referenca (8)]. Izpust velike količine produkta v vodotok pa lahko povzroči dvig pH, kar je pod določenimi pogoji lahko strupeno za vodne organizme.

12.2. Obstočnost in razgradljivost

Ni pomembno, ker je zmes anorganski material. Po hidrataciji (strjevanju) ne predstavljajo toksične nevarnosti.

12.3. Zmožnost kopičenja v organizmih

Ni pomembno, ker je zmes anorganski material. Po hidrataciji (strjevanju) ne predstavljajo toksične nevarnosti.

12.4. Mobilnost v tleh

Ni pomembno, ker je zmes anorganski material. Po hidrataciji (strjevanju) ne predstavljajo toksične nevarnosti.

12.5. Rezultati ocenjevanja PBT in vPvB

Ni pomembno, ker je zmes anorganski material. Po hidrataciji (strjevanju) ne predstavljajo toksične nevarnosti.

12.6. Drugi škodljivi učinki

Ni podatka.

POGLAVJE 13: ODSTRANJEVANJE

13.1. Metode ravnanja z odpadki

Posesati in odstraniti v skladu z lokalno in nacionalno zakonodajo (Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih – UL RS št. 34/2008 in Uredba o odpadkih – UL RS št. 37/2015, 69/15). Neuporabljene ostanke zmešati z vodo in odstraniti kot gradbiščni odpadki (beton). Pri tem se izogibati daljšemu kontaktu s kožo. Ne odlagati skupaj z gospodinjstvi odpadki. Ne izlivati v lijak ali WC.

Klasifikacijska številka odpadka: 10 13 14 Odpadni beton in odpadni mulj iz betona.

Odpadno embalažo je potrebno popolnoma izprazniti in zavreči v skladu z:

- Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur.l. RS št.84/2006, vklj. z vsemi spremembami); 15 01 05 - sestavljena (kompozitna) embalaža ali 15 01 01 papirna embalaža

POGLAVJE 14: PODATKI O PREVOZU

Proizvod ni klasificiran kot nevaren za transport.

14.1. ZN številka

Označevanje ni potrebno.

14.2. ZN pravilno odpremno ime

Označevanje ni potrebno.

14.3. Razred nevarnosti prevoza

Označevanje ni potrebno.

14.4. Skupina embalaže

Ni pomembno.

14.5. Nevarnosti za okolje

Ni pomembno.

14.6. Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika

Ni pomembno.

14.7. Prevoz v razsutem stanju v skladu s Prilogo II k MARPOL73/78 in IBC kodeksom

Označevanje ni potrebno.

POGLAVJE 15: ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI

15.1. Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za zmes

- Uredba (ES) št. 1907 z dne 18.12.2006 "Registracija, evalvacija, avtorizacija in omejevanje Kemikalij (REACH) "
- Uredba (ES) št. 1272 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16/12/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 199/45/EC, in o spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006
- Uredba (ES) št. 453 z dne 20. maja 2010 o spremembi Uredbe (ES) 1907/2006 v zvezi s Prilogo II "Zahteve za pripravo varnostnih listov (SDS)"
- Pravilnik o osebni varovalni opremi (Uradni list RS, št. 29/05, 23/06, 17/11 – ZTZPUS-1 in 76/11)
- Seznam harmoniziranih standardov za OVO (C 412 / 11.12.2015, z vsemi spremembami in dopolnitvami)

Cement je zmes in kot tak ni predmet REACH registracije, ki je obvezna za snovi.

15.2. Ocena kemijske varnosti

Ocena kemijske varnosti ni bila izvedena.

POGLAVJE 16: DRUGI PODATKI

16.1. Navedba sprememb

Ta varnostni list je bil spremenjen v točkah 2.2., 8.1. in 16.2..

16.2. Okrajšave

- A: alveolarna frakcija - del vdihnjene suspendirane snovi, ki doseže alveole
ACGIH American Conference of Industrial Hygienists - Ameriška konferenca državnih higienikov za industrijo
APF: Assigned protection factor (zaščitni faktor zaščite za dihanje)
CAS: Chemical Abstracts Service

CLP:	Classification, labelling and packaging (Uredba (EG) št. 1272/2008)
EC ₅₀ :	Half maximal effective concentration - srednja učinkovita koncentracija
EINECS:	European Inventory of Existing Commercial chemical Substances
EPA:	Type of high efficiency air filter – Visoko učinkovit tip zračnega filtra
HEPA:	Type of high efficiency air filter - Visoko učinkovit tip zračnega filtra
I:	inhalabilna frakcija - del celotne suspendirane snovi, ki jo delavec vdihne
LC ₅₀ :	Median lethal dose - srednja smrtna koncentracija
OVO:	osebna varovalna oprema
PBT:	Persistent, bio-accumulative and toxic (obstojno, bioakumulativno in strupeno)
REACH:	Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals (Registracija, Evaluacija in Avtorizacija kemikalij)
STOT:	Specific target organ toxicity (specifična strupenost za ciljne organe)
vPvB:	very Persistent, very Bio-accumulative - zelo obstojno, zelo bioakumulativno
VL:	Varnostni list (SDS)
Y:	snovi, pri katerih ni nevarnosti za zarodek ob upoštevanju mejnih vrednosti in BAT vrednosti

16.3. Ključna literatura in viri podatkov (reference)

- (1) Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006. Available from: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.
- (2) Technische Regel für Gefahrstoffe „Arbeitsplatzgrenzwerte“, 2009, GMBI Nr.29 S.605.
- (3) MEASE 1.02.01 Exposure assessment tool for metals and inorganic substances, EBRC Consulting GmbH für Eurometaux, 2010: <http://www.ebrc.de/industrial-chemicals-reach/projects-and-references/mease.php>
- (4) Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).
- (5) Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003.
- (6) U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a).
- (7) U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993).
- (8) Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.
- (9) Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with *Corophium volutator* for Portland clinker prepared for Norcem A.S. by AnalyCen Ecotox AS, 2007.
- (10) TNO report V8801/02, An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats, August 2010.
- (11) TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
- (12) TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
- (13) European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement (European Commission, 2002). http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf.
- (14) Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages, Van Berlo et al, Chem. Res. Toxicol., 2009 Sept; 22(9):1548-58.
- (15) Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro; Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008.
- (16) Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement, Patrick A. Hessel and John F. Gamble, EpiLung Consulting, June 2008.

baumit.com	VARNOSTNI LIST Speed-Fix v skladu s Prilogo II Uredbe (ES) 1907/2006 (REACH), Uredbe (ES) 1272/2008 in Uredbe (ES) 453/2010	Datum priprave: 04.06.2002 Sprememba: 10.12.2019 Verzija: 5 Stran 12 od 12

(17) Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010, Hilde Notø, Helge Kjuus, Marit Skogstad and Karl-Christian Nordby, National Institute of Occupational Health, Oslo, Norway, March 2010.

16.4. Nasveti za usposabljanje

Poleg zdravstvenih, varnostnih in okoljskih programov usposabljanja za svoje delavce, morajo podjetja zagotoviti, da delavci preberejo, razumejo in se ravnaajo po zahtevah iz tega varnostnega lista.

16.5. Izjava o omejitvi odgovornosti

Informacije v tem VL odražajo trenutno razpoložljivo znanje in so zanesljive, če se izdelek uporablja v skladu s predpisanimi pogoji in v skladu z uporabo, navedeno na embalaži in/ali v tehničnih navodilih. Za vsako drugo uporabo proizvoda, vključno z uporabo produkta v kombinaciji z drugimi produkti ali kateremkoli drugim postopku, je odgovoren uporabnik.

Razume se, da je uporabnik odgovoren za določanje ustreznih varnostnih ukrepov in spoštovanje zakonodaje, ki pokriva njegovo lastno dejavnost.

Konec varnostnega lista.